

L'acompanyament espiritual

Entre els mitjans de formació que ofereix l'Obra, sempre hi ha aquesta possibilitat d'acompanyament espiritual: a través de sacerdots o de laics. Com és obvi, cadascun és lliure d'utilitzar o no aquest mitjà, i responsable per obtenir-ne, major o menor benefici.

10/12/2024

L'exemple de Jesucrist

Nicodem, jueu principal, membre del Consell del Sanedrí i fariseu, va ser testimoni de la presó de Jesús, de la seva injusta condemna, de l'aparent fracàs de la seva missió, del rebuig del poble jueu al seu Messies, de l'abandó de gairebé tots els Apòstols. Amb tot, va tenir el coratge de presentar-se davant Pilat, amb el seu amic Josep d'Arimatea, per demanar el cos mort de Crist crucificat, i va col·laborar en el davallament del Cos de Jesús i en el seu precipitat enterrament en una tomba propietat del seu amic.

Potser tota aquesta història d'amistat, admiració i reconeixement havia començat bastants mesos enrere, quan Nicodem, intrigat pel dir de les gentes i -sobretot- per les paraules i les obres de Crist, decideix anar-lo a veure d'amagat, una nit - per por dels jueus- per preguntar-li directament sobre ell, la seva

doctrina i aquest Regne de Déu que anunciava.

Certament Jesús va predicar moltes vegades a multituds i aquesta predicació és la que queda recollida en els Evangelis, però també apareix clara -o, tantes vegades, s'intueix- la seva dedicació a atendre a cadascú personalment: la família de Maria, Marta i Llàtzer, a Betània; malalts i els seus parents, que demanen curació; pecadors que desitgen penedir-se dels seus pecats; els Dotze que l'acompanyen: especialment, Pere; fins i tot Pilat i el bon lladre. A cadascú el tractava com convenia, li feia preguntes o li donava respostes, l'advertia d'algun error o l'orientava de cara al seu futur.

Molts sants a l'Església i molts papes han recomanat acudir a algú amb una certa experiència humana i espiritual, que pugui ajudar-nos. Perquè recórrer a una persona de

confiança per contrastar la nostra manera de veure les qüestions íntimes de la nostra vida sorgeix naturalment del caràcter social de la persona.

Què és l'acompanyament espiritual?

Certament, l'acompanyament espiritual no pretén “emplenar un buit” de la sociabilitat humana. La seva finalitat és directament sobrenatural: aquesta consulta habitual i personal té com a objecte rebre consells, orientacions, correccions, ànims, obertura d'horitzons, etc., per recórrer el camí que ens porta a Déu: la santedat.

Amb l'acompanyament espiritual busquem conèixer millor Déu, l'experiència del tracte i de la comunicació íntima amb Ell, i la il·lusió de poder transmetre als nostres companys, amics i familiars

el que anem descobrint en el nostre itinerari personal.

Aquest acompanyament en la vida espiritual ens facilita també “distanciar-nos” de l'àmbit de la nostra subjectivitat en contemplar la nostra vida, i ens condueix a l'autoconeixement que és necessari per al discerniment del nostre camí vers Déu.

Perquè sigui així, hem de conèixer i valorar la persona en qui posem la nostra confiança i, alhora, convé tenir la disposició de mostrar amb claredat la nostra intimitat: disposicions, anhels, lluites, manera de pensar i de ser, reaccions interiors, actituds en el tracte amb la família, amics i altres persones, afectes i els seus efectes, importància dels estats d'ànim i dels impulsos de la nostra imaginació, ambicions personals i professionals, etc.

Però, sobretot, hem de mostrar com és la intimitat de la nostra relació personal amb Déu: com es desenvolupen els nostres temps d'oració, quin tracte personal tenim amb Déu durant la celebració de la Missa i en la comunió, què és per a nosaltres el sagrament de la penitència, el dolor dels pecats, la misericòrdia de Déu, com trobem a Déu i hi dialoguem a la feina i en els esdeveniments quotidians. I també convé donar a conèixer com ens sabem fills de Déu i membres de l'Església, com tractem de viure la unió amb tots i l'experiència d'ajudar a qui està més necessitat en algun àmbit, quins mitjans posem per tenir més amistat i confiança amb els nostres amics i amb nous amics. En resum, donem a conèixer les nostres preocupacions, tristeses i alegries: el que portem cadascú dins del cor.

En paraules del Papa Francesc, “és important donar-se a conèixer, sense

por de compartir els aspectes més fràgils, en els quals ens descobrim més sensibles, febles o temorosos de ser jutjats. Donar-se a conèixer, manifestar-se a una persona que ens acompanya en el camí de la vida”^[1]. En aquestes converses veurem, potser amb una llum nova, les nostres mancances i febleses. Sant Josepmaria animava a buscar algú que ens acompanyi, “al qual confiareu totes les vostres il·lusions santes i els problemes quotidians que afecten la vida interior, els daltabaixos que sofriu i les victòries. Mostreu-vos sempre ben sincers en aquesta direcció espiritual: no us feu concessions sense dir-ho, obriu del tot la vostra ànima, sense pors ni vergonyes”^[2].

Qui ens acompanya ens ajudarà també a superar moments de desànim, a evitar visions excessivament pessimistes i negatives (a propòsit de nosaltres

mateixos, o dels altres), a adonar-nos de valors i qualitats de què disposem, de la força de la nostra bona fe, els nostres desitjos sincers de millorar i la nostra disposició de fons d'estar contínuament oberts a Déu. No poques vegades, a través d'aquestes converses “descobrim amb sorpresa formes diferents de veure les coses, signes de bondat que sempre han estat presents en nosaltres”^[3].

Entre els mitjans de formació que ofereix l'Obra, sempre hi ha aquesta possibilitat d'acompanyament espiritual: a través de sacerdots o de laics. Com és obvi, cadascú és lliure d'utilitzar o no aquest mitjà, i responsable per obtenir-ne major o menor gràcia de Déu.

Acompanyament espiritual i llibertat

Deia sant Josepmaria que el Senyor “ens vol libèrrims i diversos. Però ens vol ciutadans catòlics

responsables i conseqüents, de manera que el cervell i el cor de cadascun de nosaltres no vagin disjunts, cadascun pel seu costat, sinó concordes i fermes, per fer en tot moment el que es veu amb claredat que cal fer, sense deixar-nos arrossegar —per falta de personalitat i de lleialtat a la consciència— per tendències o modes passatgeres”^[4]. És el joc, volgut per Déu, de la veritat, el bé i la llibertat.

En tot aquest procés d'acompanyament interior, la nostra llibertat es veu encoratjada i enfortida: anar coneixent en profunditat i amb els ulls de Déu com som i per què actuem d'aquesta o d'aquella manera ens allibera de donar excessives voltes al que ens passa a cada moment, ens ajuda a relativitzar qüestions que no tenen major importància, ens obre horitzons i ens impulsa a sortir de nosaltres mateixos i a recordar que

el nucli de la vida cristiana consisteix a aprendre a estimar Déu i els altres... i a deixar-se estimar per Déu i pels altres.

Com és natural, les persones que sol·liciten aquest acompanyament el fan menades “pel desig de progressar en el seguiment de Crist. (...) Per això, es mouen amb esperit d'iniciativa i de responsabilitat”^[5]. Qui acompanya no dictamina, ni jutja, ni mana: la seva labor és “només” de consell, d'ampliar perspectives, d'ajudar a descobrir punts de vista, de transmetre l'experiència de la vida d'intimitat amb Déu d'acord amb les nostres capacitats i necessitats del moment, d'animar a viure cada vegada amb més coherència i unitat - la que ve d'aprendre a veure-ho tot amb els ulls de Déu-, i amb major desig de viure enterament per a Déu i emprar els nostres recursos amb audàcia, ambició sobrenatural i un sa esperit d'aventura.

Per part seva, qui és acompanyat procura considerar en l'oració els consells rebuts i la millor manera de portar-los a la pràctica: “El Senyor bolca la seva gràcia abundantment sobre la humilitat dels qui reben amb visió sobrenatural els consells de la direcció espiritual, veient en aquesta ajuda la veu de l'Esperit Sant”^[6].

Qui acompanya sempre respecta el misteri de la intimitat de la persona, que forma part del misteri de Déu actuant en cada ànima. El seu paper consisteix a estimular la iniciativa de qui li demana consell, i orientar-lo perquè ell mateix sigui el primer a buscar i descobrir les llums que Déu li dona i els projectes que Déu desitja compartir amb ell. Es tracta, com deia sant Josepmaria, “d'ajudar al fet que l'ànima vulgui”: vulgui buscar Déu, vulgui descobrir la seva voluntat, vulgui ocupar a fons la seva llibertat per fer el seu camí seguint

les llums, inclinacions i suggeriments que l'Esperit Sant diposita en la seva ànima.

Per a això també importa que qui rep l'ajuda aprengui a escoltar la veu de Déu mediada per qui l'acompanya espiritualment, que “no ocupa el lloc del Senyor, no fa el treball en lloc de l'acompanyat, sinó que camina al costat seu, l'anima a llegir el que es mou en el seu cor”^[7].

En definitiva: l'acompanyament sempre és d'un altre, les decisions sempre són pròpies... i els dos miren a Déu, que és el veritable protagonista.

[1] FRANCESC, Audiència, 04.01.2023.

[2] SANT JOSEPMARIA, Amics de Déu, núm. 15.

[3] FRANCESC, Audiència, 04.01.2023
(el subratllat és meu).

[4] SANT JOSEPMARIA, Carta 6-V-1945,
núm. 35.

[5] ECHEVARRÍA, X., Carta Pastoral
sobre la Nova Evangelització,
02.10.2011, núm. 17.

[6] ECHEVARRÍA, X., Carta Pastoral
sobre la Nova Evangelització,
02.10.2011, núm. 17 (el subratllat és
meu).

[7] FRANCESC, Audiència, 04.01.2023.